

Kirjallinen kysymys KK 208/2018 vp

Hanna Halmeenpää vihr ym.

Kirjallinen kysymys Fennovoiman ydinvoimalahankkeen aikataulusta

Eduskunnan puhemiehelle

Fennovoiman ydinvoimalahanke Pyhäjoen Hanhikivenniemellä myöhästelee jatkuvasti sekä periaateluvassa asetetuista että yhtiön itse ilmoittamista aikarajoista. Yhtiö jätti rakentamislupahakemuksensa lähes kolme vuotta sitten kesäkuun 2015 lopussa tekaistua kroatialaista pöytälaatikoyritystä apunaan käyttäen, kun ei ollut saanut määräjassa kokoon periaateluvassa edellytettyä kotimaista tai EU/ETA-alueen omistajapohjaa.

Suomen ydinenergiainsäädäntö ei aseta takarajaa ydinenergialaitoksen rakentamislupahakemuksen täydentämiselle, kun lupahakemus on kerran jätetty. Lailla ei siis voida puuttua siihen, että rakentamislupahakemukseen vaadituista asiakirjoista on vajaan kolmen vuoden aikana toimitettu turvallisuusarviota tekevälle Säteilyturvakeskukselle (STUK) ainoastaan noin 10 prosenttia.

Lisäksi STUKin projektipäällikkö Janne Nevalainen kertoo Suomenmaa-lehdessä 18.9.2017, että "aineistojen toimittamisen tahti ei ole ollenkaan kiihtynyt, vaan enemmänkin hidastunut". Nopeasti voi laskea, että nykyisellä asiakirjojen toimitusvauhdilla rakentamislupahakemuksen kaikkien aineistojen kokoamiseen menisi yli 20 vuotta.

Joulukuussa 2017 Fennovoima lupasi toimittaa suurimman osan Hanhikivi I -ydinvoimalaitosyksikköä koskevista lupahakemusasiakirjoista STUKille kesään 2018 mennessä ja viimeisetkin aineistot syksyllä 2018. Vuoden 2018 ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana Fennovoima toimitti STUKille turvallisuusanalyysyjä, jotka perustuvat referenssilaitokseen eli Sosnovyi Boriin rakennettavaan Leningrad 2 -voimalaitokseen. Jo aiemmin on kuitenkin käynyt selväksi, että venäläisten verrokkilaitosten turvallisuusjärjestelmät eivät Suomessa riitä, joten viivästyksiä lienee luvassa lisää.

Säteilyturvakeskuksen julkaiseman tammikuu-huhtikuuta 2018 tarkastelevan Fennovoiman hankkeen kolmannesvuosiraportin mukaan aineistojen toimittamista viivästyttää muun muassa laitoksen perussuunnittelun ja konfiguraationhallinnan keskeneräisyys; esimerkiksi päivitettyä alustavan turvallisuusselosteen yleistä osaa ei ole toimitettu STUKin arvioitavaksi.

Jossain vaiheessa on ratkaistava, kuinka monta vuotta ydinvoimalaitoksen rakentamislupahakemuksen asiakirjoja voi täydentää. Eduskunnan vuonna 2010 hyväksymä alkuperäinen periaatepäättös antoi Fennovoima Oy:lle rakentamislupahakemuksen jättämiseen 5 vuotta aikaa. Nyt vi-

Kirjallinen kysymys KK 208/2018 vp

ranomaiset ovat odottaneet kaikkien vaadittujen asiakirjojen saamista jo lähes kolme vuotta annettua määräaikaa pidempään, yhteensä siis lähes 8 vuotta.

On nurinkurista, että Fennovoiman ydinvoimalahankkeessa saadaan täydentää asiakirjoja vuosikausia, kun samaan aikaan uusiutuvan energian tuotanto Suomessa ja maailmalla kasvaa kiihtyvällä vauhdilla. Viime vuonna uutiset kertoivat jo, että uusista voimalaitoksista kaikkein halvinta sähköä tuottavat tuulivoimalat. Aurinkovoima, kysyntäjoustop, älyverkot ja nykyaikaiset bio-kaasuratkaisut ovat esimerkkejä sähköntuotantomme ja markkinoiden nykytilasta ja lähitulevaisuudesta. Suomen tulisi panostaa isosti tutkimus- ja koulutusrahoituksen varmistamiseen paikansa tulevaisuuden puhtaiden teknologiaratkaisujen huipposaaajana — johon meillä on hyvä pohja.

Jos Fennovoiman annetaan jatkuvasti venyttää ja rikkoa sekä periaateluvassa asetettuja että itse lupaamiaan aikarajoja, tämä herättää myös ulkopoliittista huomiota, koska tiedetään, että Venäjä käyttää energiahankkeita myös ulkopoliittisen vaikuttamisen välineenä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus asettaa aikarajan, johon mennessä Fennovoiman rakentamislupahakemuksen kaikki asiakirjat tulee viimeistään jättää,

vai hyväksyykö hallitus, että Fennovoima luo vuosien ajan epä tietoisuutta energiamarkkinoilla ja jarruttaa investointeja uusiin energiateknologioihin ja

pitääkö hallitus ongelmana niitä ulkopoliittisia johtopäätöksiä, joita muissa maissa tehdään Fennovoiman hankkeesta ja siitä, että hankkeessa annetaan venyttää ja rikkoa sille annettuja ehtoja?

Helsingissä 24.5.2018

Hanna Halmeenpää vihr
Satu Hassi vihr
Johanna Karimäki vihr
Pekka Haavisto vihr
Touko Aalto vihr
Heli Järvinen vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Ozan Yanar vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Jyrki Kasvi vihr
Antero Vartia vihr
Ville Niinistö vihr
Jani Toivola vihr